

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

24. Augustinus Pater Patrum, Doctor Doctorum; primus post Scriptores
Canonicos; inter omnes vere solidus, subtilis, irrefragabilis, Angelicus,
Seraphicus, excellentissimus, & ineffabiliter mirabilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT XXIV.

Augustinus Pater Patrum, Doctor Doctorum; primus post Scriptores Canonicos; inter omnes verè solidus, subtilis, irrefragabilis, Angelicus, Seraphicus, excellentissimus, & ineffabiliter mirabilis.

QUAMOBREM cum nemo dubitet, quin inter illos quatuor, qui vulgò nomen Doctorum Ecclesie ferunt, Augustinus longè palmam ferat, nemo, arbitròr, succensebit mihi, si ipse primus Doctorum, primus Patrum, primus Ecclesiasticorum Scriptorum post auctores Canonicos appellerur; cujus luce tanquam primi Angeli (quo nomine Episcopus tanquam veros Ecclesie Doctores Apocalypsis vocat) omnes quodammodò Deus irradiando perfundat, qui quaquà ratione ad alios erudiendos destinati sunt. Ipse inter omnes Doctores Ecclesie verè solidus est, qui doctrinas de capite & corpore Ecclesie, de Trinitate, de baptismo, de gratia Dei, tam immobilibus principijs primus fundavit, & explicuit, ut quicquid illi consonat, securissimè amplectendum sit, quicquid dissonat, respiciendum. Ipse inter omnes verè subtilis, qui tot secreta & mirabilia doctrinæ capita in suis lucubrationibus quâdam obsecuritate tecta sparsit, ut in eis eliciendis diligentes lectores earum perpetuam discendi materiam, usque ad mundi finem, acceperint. Non enim ea semper promiscui lectoris firmitas, & capacitas est, ut ea passim nudare conveniret; sed multa diligentioribus lumen à Deo postulantibus dereliquit, quibus ea nudentur, si quæ fortè quæstio ad illa aperienda compellat, ne infirmiores aliquà falsitate capiuntur. Sic enim profundissima illa fundamenta, quibus tota gratiæ cœlestis œconomia nititur, per totam vitam in omnibus libris obscurè & dissimulanter expresserat, ne majorum fortè quæstionum ansas infirmis daret. Quæ quidem arcana fundamenta nemo posteriorum vel suspitione cogitasset, nisi ipse illa sub finem vitæ quorundam quæstionibus pulsatus effectusque detexisset. Ex qua profundiore declaratione postea, teste Prospero, Semi-Pelagiana hæresis, hominum non ferentium illam severam profundamque veritatem, orta est, altioresque radices egit. Ipse inter omnes Doctores verè irrefragabilis est, qui in mysterijs divinæ gratiæ & prædestinationis eruendis & fundandis, irrefragabilem ex tot Pontificum sacratis vocibus, tot Canonum Synodaliū præformationibus, toto antiquioris Ecclesie consensu, auctoritatem consecutus est. Cum quo neq; vivente neque defuncto

ex professo aliquid propugnante hæctenus quisquam luctatus est, qui non succubuerit. Qui non solum hæreticos omnes, & Catholicos ipsi in scribendo repugnantes, mole scripturarum & rationum oppressit; sed ipsum sanctum Hieronymum, qui culmen auctoritatis inter Doctores illius temporis obtinebat, & eique fortissimè in diversis capitibus resistebat, ita humili stravit, ut in omnibus articulis ventilatis, quorum quidam toto pœnè Græcorum scriptorum exercitu munitabantur, et calamum è manu extorserit, ad palinodiam adegerit, sententiamque suam in Catholice doctrinæ dogma transmiserit. Ipse inter omnes Doctores verè Angelicus est, qui jam olim cum viveret, Angelus non naturâ, sed gratiâ nuncupatus est: qui sine humano magisterio instat Angelorum à Deo illuminatus, ingenio verè angelico, profunda prædestinationis & gratiæ ac divinitatis ita penetravit, ut multum per omnem modum ille posteriorum assecutus sit, Deoque debeat, qui ea quæ docuit, intellexerit. Quod utrum severâ veritate, an hyperbolicâ facilitate dixerim, in operis hujus decursu patefiet. Ipse inter omnes verè Seraphicus, quem parem Angelis in fervore jam tum viventes, & ideo plerumque invidentes appellarunt. Quo nemo post Apostolos altius amoris seraphici fibras rimatus est, & secreta propalavit: quem nemo, castius atque fortius, nemo, à terrenis cupiditatibus defœcatus incommutabili adherendo veritati, superavit; cujus omnia verba, vita, disciplina tanquam faculæ ardentes ex se flammâ divini amoris effundunt; cujus doctrinâ inter omnes delirantes hæreticos, & errantes Catholicos victoriosa, divinam gratiam, quâ seraphica illa charitas diffunditur in cordibus nostris, adversus omnes ratiunculas philolophantium, & omnes nebulas hallucinantium, & omnes arietes oppugnantium robustissimè invictissimèq; defendit. Ipse inter omnes verè excellentissimus & ineffabiliter mirabilis Doctor gratiæ Dei: qui inter omnes, post Scriptores Canonicos, eam clariùs, plenius, profundius penetravit, hausit, explicuit; qui in omnibus paginis id indefatigabiliter, instanter, & semper agit, ut qui gloriantur, in Domino glorietur; ut in omnibus habentes sursum corda, gratias incessabiles agamus Domino Deo nostro; in quo totius Christianæ vitæ summa constituta est.